

คำอธิบายสรุปสาระสำคัญ

พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535

ส่วนที่ 7 การจัดการกองทุนรวม (มาตรา 117 – 132)

บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน (“บลจ.”) จะจัดตั้งและจัดการกองทุนรวมได้ เมื่อได้รับอนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (“สำนักงาน ก.ล.ต.”) ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนประกาศกำหนด (มาตรา 117) โดยหากได้รับอนุมัติให้จัดตั้งและจัดการกองทุนรวมแล้ว ก่อนการเสนอขายหน่วยลงทุนต่อประชาชน บลจ. ต้องจัดให้มีผู้ดูแลผลประโยชน์ของกองทุนรวม (มาตรา 122) ที่ต้องเป็นธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินซึ่งมีคุณสมบัติตามที่สำนักงาน ก.ล.ต. กำหนดด้วย (มาตรา 121)

1. การจัดตั้งกองทุนรวม

1.1 การยื่นคำขอ

การยื่นคำขอกำหนดให้ต้องมีเอกสารหลักฐาน คือ รายละเอียดของโครงการจัดการลงทุน ร่างข้อผูกพันระหว่างผู้ถือหน่วยลงทุนกับ บลจ. และร่างสัญญาจัดตั้งผู้ดูแลผลประโยชน์ของกองทุนรวม (มาตรา 118)

ทั้งนี้ ข้อผูกพันระหว่างผู้ถือหน่วยลงทุนกับ บลจ. ต้องมีสาระสำคัญ เช่น สิทธิของผู้ถือหน่วยลงทุน และการเลิกกองทุนรวม เป็นต้น (มาตรา 119) และสัญญาจัดตั้งผู้ดูแลผลประโยชน์ของกองทุนรวม ต้องไม่มีข้อกำหนดความรับผิดชอบของ บลจ. และผู้ดูแลผลประโยชน์ในลักษณะที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้ถือหน่วยลงทุน (มาตรา 120)

บลจ. สามารถยื่นคำขออนุมัติจัดตั้งกองทุนรวมเพื่อผู้ลงทุนทั่วไปและกองทุนรวม เพื่อผู้ลงทุนที่มีใช้รายย่อย (AI Fund) รวมถึงกองทุนเพื่อผู้ลงทุนรายใหญ่พิเศษ (UI Fund) โดยการยื่นคำขออนุมัติจัดตั้งกองทุนรวมจะต้องเป็นไปตามข้อกำหนด ดังนี้

1.1.1 นโยบายการลงทุน

- (1) กำหนดนโยบายการลงทุนให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในประกาศการลงทุน
- (2) กรณีที่เป็นการขออนุมัติจัดตั้งกองทุนรวมเพื่อผู้ลงทุนที่มีใช้รายย่อย (AI Fund) ต้องไม่กำหนดนโยบายการลงทุนในลักษณะของกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) หรือกองทุนรวมอีทีเอฟ (ETF)

คำอธิบายนี้มีขึ้นเพื่อประโยชน์ในการเข้าใจสาระสำคัญของกฎหมายเท่านั้น ส่วนการจะปฏิบัติตามกฎหมายให้เป็นไปอย่างถูกต้องนั้น ประชาชนจะต้องศึกษา ทำความเข้าใจ ตรวจสอบ และยึดถือตัวบทกฎหมายเป็นสำคัญ

1.1.2 การแบ่งชนิดของหน่วยลงทุน (multi-class)

หน่วยลงทุนของกองทุนรวมอาจแบ่งเป็นหลายชนิดได้ โดยต้องกำหนดสิทธิและผลประโยชน์ตอบแทนในหน่วยลงทุนชนิดเดียวกันอย่างเท่าเทียมกัน (ไม่อนุญาตให้แบ่ง class หน่วยลงทุนตามประเภททรัพย์สิน)

1.1.3 การกำหนดชื่อกองทุนรวม

การกำหนดชื่อกองทุนรวมต้องไม่ทำให้ผู้ลงทุนเข้าใจผิดในลักษณะ ประเภท ความเสี่ยง หรือผลตอบแทนของกองทุนรวม และต้องเป็นไปตามเกณฑ์ดังนี้

(1) กรณีเป็นกองทุนรวมหน่วยลงทุนที่ลงทุนในหน่วยของกองโครงสร้างพื้นฐานโดยเฉลี่ยในรอบปีบัญชีไม่น้อยกว่า 80% ของ NAV ต้องระบุชื่อเฉพาะของกองทุนรวมว่า “กองทุนรวมที่ลงทุนในกองโครงสร้างพื้นฐาน” ด้วย

(2) กรณีกองทุนรวมหมวดอุตสาหกรรม ต้องระบุชื่อของกองทุนให้สะท้อนถึงหมวดอุตสาหกรรมที่กองทุนรวมนั้นมุ่งลงทุนด้วย

(3) กรณีที่เป็นกองทุนรวมเพื่อผู้ลงทุนที่มีรายย่อยต้องระบุข้อความ “ห้ามขายผู้ลงทุนรายย่อย” ไว้ในท้ายชื่อของกองทุนรวมด้วย

1.1.4 การจัดตั้งกองทุนรวมที่มีลักษณะพิเศษ ตัวอย่างเช่น

(1) กองทุนรวมมีประกัน

กองทุนรวมที่ต้องจัดให้มีบุคคลอื่นประกันว่าผู้ลงทุนจะได้รับเงินลงทุนและผลตอบแทนตามจำนวนเงินที่ประกันไว้เมื่อครบระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งผู้ประกันจะต้องเป็นนิติบุคคล (ที่มีใช้ผู้ดูแลผลประโยชน์ของกองทุนรวมดังกล่าว) ธนาคารพาณิชย์ หรือสถาบันการเงินที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น บริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ (broker/dealer/TSFC) หรือสถาบันการเงินต่างประเทศที่ได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือ 4 อันดับแรก

(2) กองทุนรวม ETF กองทุนรวมที่ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- เป็นกองทุนรวมเปิด
- โครงการต้องระบุเรื่องการขายหรือรับซื้อคืนกับผู้ลงทุนรายใหญ่ การจัดให้มีตลาดรอง

และการจัดให้มีผู้ดูแลสภาพคล่องอย่างน้อย 1 ราย

คำอธิบายนี้มีขึ้นเพื่อประโยชน์ในการเข้าใจสาระสำคัญของกฎหมายเท่านั้น ส่วนการจะปฏิบัติตามกฎหมายให้เป็นอย่างถูกต้องนั้น ประชาชนจะต้องศึกษา ทำความเข้าใจ ตรวจสอบ และยึดถือตัวบทกฎหมายเป็นสำคัญ

- ในการซื้อขายกับผู้ดูแลสภาพคล่องหรือผู้ลงทุนรายใหญ่ บลจ. อาจรับชำระค่าซื้อหน่วยลงทุนหรือชำระค่าขายคืนหน่วยลงทุนเป็นหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่นแทนเงินก็ได้ โดยต้องระบุให้ชัดเจนในโครงการ

(3) กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) ต้องเป็นกองทุนรวมเปิดเท่านั้น

1.1.5 การเพิ่มเงินทุนจดทะเบียนและเงินทุนโครงการ

(1) กองทุนรวมปิด ต้องระบุให้ชัดเจนในโครงการตั้งแต่ก่อนการเสนอขายหน่วยลงทุนครั้งแรก

(2) กองทุนรวมเปิด จะเพิ่มได้เมื่อระบุให้ชัดเจน (พร้อมขั้นตอนดำเนินการ) ในโครงการ

1.2 รูปแบบการยื่นคำขออนุมัติจัดตั้งกองทุนรวม

1.2.1 การยื่นคำขออนุมัติแบบปกติ

บลจ. ยื่นคำขอพร้อมทั้งเอกสารประกอบคำขออนุมัติผ่านระบบพิจารณาคำขอจัดตั้งผ่านเว็บไซต์สำนักงาน ก.ล.ต. พร้อมนำส่งรายละเอียดโครงการ ร่างหนังสือชี้ชวน ร่างข้อผูกพัน และร่างสัญญาแต่งตั้งผู้ดูแลผลประโยชน์ต่อสำนักงาน ก.ล.ต. (มาตรา 118 มาตรา 119 และมาตรา 120) โดยสำนักงาน ก.ล.ต. จะแจ้งผลการอนุมัติภายใน 90 วันนับแต่วันที่เอกสารครบถ้วนตามที่คู่มือประชาชนกำหนด

1.2.2 การยื่นคำขออนุมัติเป็นการทั่วไป

บลจ. ยื่นคำขอพร้อมทั้งเอกสารประกอบคำขออนุมัติผ่านระบบพิจารณาคำขอจัดตั้งผ่านเว็บไซต์สำนักงาน ก.ล.ต. โดย บลจ. สามารถยื่นคำขออนุมัติจัดตั้งกองทุนรวมเป็นการทั่วไปได้เมื่อกองทุนรวมมีเงื่อนไขครบถ้วน ดังนี้

- (1) หากลงทุนในทรัพย์สินที่มีความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน จะต้องป้องกันความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยนทั้งจำนวน (fully hedged)
- (2) หากมีนโยบายจ่ายผลตอบแทน ต้องเป็นการจ่ายผลตอบแทนที่เข้าใจง่าย ตรงไปตรงมา
- (3) ไม่ใช่กองทุนรวมฟีดเดอร์ (feeder fund)
- (4) ไม่ลงทุนในสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (derivatives) หรือตราสารที่มีสัญญาซื้อขายล่วงหน้าแฝง (structured notes) ยกเว้นเพื่อการลดความเสี่ยง
- (5) ไม่มีการแบ่งชนิดของหน่วยลงทุน
- (6) ไม่มีการขอความเห็นชอบหรือขอผ่อนผันจากสำนักงาน ก.ล.ต.

คำอธิบายนี้มีขึ้นเพื่อประโยชน์ในการเข้าใจสาระสำคัญของกฎหมายเท่านั้น ส่วนการจะปฏิบัติตามกฎหมายให้เป็นอย่างถูกต้องนั้น ประชาชนจะต้องศึกษา ทำความเข้าใจ ตรวจสอบ และยึดถือตัวบทกฎหมายเป็นสำคัญ

โดยกองทุนรวมที่ให้สิทธิประโยชน์ของประกันชีวิตหรือประกันสุขภาพ กองทุนรวมตลาดเงินที่กำหนดราคาหน่วยลงทุนคงที่ (MMF constant NAV) และโครงการจัดการลงทุนต่างประเทศ เช่น ASEAN CIS และ ARFP เป็นต้น ห้ามยื่นขออนุมัติเป็นการทั่วไป

ทั้งนี้ หากพบว่า บลจ. ยื่นคำขออนุมัติจัดตั้งโครงการแบบเป็นการทั่วไปผิดเงื่อนไขสำนักงาน ก.ล.ต. อาจดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังนี้

1. สั่งระงับการยื่นคำขอใหม่แบบปกติ หรือแบบเป็นการทั่วไปเป็นการชั่วคราว ไม่เกิน 1 ปี
2. สั่งห้ามเสนอขายหน่วยลงทุนเป็นครั้งแรกกรณีที่ได้รับอนุมัติไปแล้ว
3. เปิดเผยแพร่สาธารณชน

นอกจากนี้ กรรมการและผู้บริหารก็อาจถูกดำเนินการตามประกาศว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามฯ ด้วย ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าว สำนักงาน ก.ล.ต. จะพิจารณาถึงพฤติกรรมของ บลจ. ผลกระทบที่มีต่อผู้ลงทุน และแนวทางแก้ไขที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ลงทุน

1.3 การแก้ไขรายละเอียดโครงการก่อนการจดทะเบียน

ก่อนเสนอขายหน่วยลงทุนเป็นครั้งแรก (IPO)

- (1) กองทุนรวมที่ได้รับการอนุมัติจัดตั้งแบบปกติ สามารถแก้ไขรายละเอียดโครงการก่อน IPO ได้
- (2) กองทุนรวมที่ได้รับการอนุมัติจัดตั้งแบบเป็นการทั่วไป ห้ามแก้ไขรายละเอียดโครงการก่อน IPO

1.4 การดำเนินการภายหลังได้รับอนุมัติให้จัดตั้งกองทุนรวม

(1) เสนอขายหน่วยลงทุนครั้งแรกภายใน 2 ปี นับแต่วันที่ได้รับอนุมัติจัดตั้ง โดย บลจ. จะเสนอขายหน่วยลงทุนต่อประชาชนได้ต่อเมื่อได้จัดส่งหรือแจกจ่ายหนังสือชี้ชวน พร้อมทั้งระบุวันที่ได้รับอนุมัติให้จัดตั้งและจัดการกองทุนรวมไว้ (มาตรา 123)

(2) ในการเสนอขายหน่วยลงทุนครั้งแรก บลจ. อาจเสนอขายหน่วยลงทุนเกินจำนวนที่สำนักงาน ก.ล.ต. อนุมัติได้ (“greenshoe”) ไม่เกิน 15% ของจำนวนเงินทุนโครงการ โดยต้องระบุเรื่อง greenshoe ไว้ในรายละเอียดโครงการด้วย

(3) บลจ. ต้องจัดให้มีหลักฐานแสดงสิทธิในหน่วยลงทุนที่แสดงข้อมูลจำเป็นและเพียงพอให้แก่ผู้ถือหน่วยลงทุน

คำอธิบายนี้มีขึ้นเพื่อประโยชน์ในการเข้าใจสาระสำคัญของกฎหมายเท่านั้น ส่วนการจะปฏิบัติตามกฎหมายให้เป็นไปอย่างถูกต้องนั้น ประชาชนจะต้องศึกษา ทำความเข้าใจ ตรวจสอบ และยึดถือตัวบทกฎหมายเป็นสำคัญ

ทั้งนี้ เงินได้ที่รับจากการจำหน่ายหน่วยลงทุน ให้ บลจ. รวมเข้าเป็นกองทรัพย์สิน และจดทะเบียนกองทรัพย์สินนั้นเป็นกองทุนรวม ซึ่งเมื่อได้จดทะเบียนแล้ว ให้เป็นนิติบุคคล โดยให้ บลจ. เป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการกองทุนรวม (มาตรา 124)

นอกจากนี้ ในการจัดการกองทุนรวม บลจ. ต้องดำเนินการตามโครงการจัดการลงทุนที่ได้รับอนุมัติจากสำนักงาน ก.ล.ต. (มาตรา 129) ทั้งนี้ การแก้ไขเพิ่มเติมโครงการจัดการกองทุนรวมหรือแก้ไขวิธีการจัดการให้กระทำโดยการขอมติของผู้ถือหน่วยลงทุน (มาตรา 129 และมาตรา 129/4) ในลักษณะการจัดประชุมผู้ถือหน่วยลงทุน (มาตรา 129/2) หรือการส่งหนังสือขอมติผู้ถือหน่วยลงทุน (มาตรา 129/3) ก็ได้ หรืออาจขอให้สำนักงาน ก.ล.ต. ให้ความเห็นชอบแทนการขอมติของผู้ถือหน่วยลงทุน (มาตรา 129/1) แล้วแต่กรณี โดยให้ บลจ. แจ้งการแก้ไขเพิ่มเติมโครงการจัดการกองทุนรวมหรือวิธีการจัดการให้สำนักงาน ก.ล.ต. ทราบ รวมทั้งต้องแจ้งไปยังผู้ถือหน่วยลงทุนทุกคนและเผยแพร่ในลักษณะที่ผู้ลงทุนทั่วไปสามารถเข้าตรวจสอบได้ ภายใน 15 วันนับแต่วันที่มติให้แก้ไข (มาตรา 129)

1.5 การสิ้นสุดของการอนุมัติ

(1) เมื่อเสนอขายหน่วยลงทุนเป็นครั้งแรก (IPO) แล้วได้จำนวนผู้ถือหน่วยลงทุนไม่ถึง 35 ราย หรือจัดสรรหน่วยลงทุนไม่เป็นไปตามเกณฑ์ ให้ถือว่าการอนุมัติสิ้นสุด และดำเนินการ ดังนี้

- แจ้งสำนักงาน ก.ล.ต. ภายใน 15 วันนับแต่สิ้นสุด IPO
- คืนเงินค่าจองซื้อและผลประโยชน์ที่เกิดจากค่าจองซื้อ ภายใน 1 เดือนนับแต่สิ้นสุด IPO

(2) บลจ. สามารถยุติการขายระหว่าง IPO ได้ โดยแจ้งให้สำนักงาน ก.ล.ต. ทราบภายใน 7 วันนับแต่วันที่ยุติการขาย และให้คืนเงินค่าซื้อหน่วยลงทุนและผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินค่าซื้อหน่วยลงทุน (ถ้ามี) แก่ผู้ลงทุนภายใน 15 วัน

1.6 การเลิกกองทุนรวม

เมื่อเลิกกองทุนรวมแล้ว ให้ บลจ. แต่งตั้งผู้ชำระบัญชีเพื่อทำหน้าที่รวบรวมและแจกจ่ายทรัพย์สินให้แก่ผู้ถือหน่วยลงทุน รวมทั้งทำการอย่างอื่นที่จำเป็นเพื่อให้การชำระบัญชีเสร็จสิ้น (มาตรา 130) โดยเมื่อการชำระบัญชีเสร็จสิ้น ให้ผู้ชำระบัญชีขอจดทะเบียนเลิกกองทุนรวมกับสำนักงาน ก.ล.ต. (มาตรา 131)

2. การจัดการกองทุนรวม

2.1 การจัดการกองทุนรวม บลจ. ต้องดำเนินการ (มาตรา 125) ดังนี้

(1) จัดการให้เป็นไปตามโครงการจัดการกองทุนรวม (มาตรา 129)

คำอธิบายนี้มีขึ้นเพื่อประโยชน์ในการเข้าใจสาระสำคัญของกฎหมายเท่านั้น ส่วนการจะปฏิบัติตามกฎหมายให้เป็นอย่างถูกต้องนั้น ประชาชนจะต้องศึกษา ทำความเข้าใจ ตรวจสอบ และยึดถือตัวบทกฎหมายเป็นสำคัญ

- (2) จัดให้มีการฝากทรัพย์สินของกองทุนรวมไว้กับผู้ดูแล
- (3) จัดทำบัญชีแสดงการลงทุนของกองทุนรวม
- (4) จัดทำรายงานการลงทุนให้ผู้ดูแลผลประโยชน์ของกองทุนรวมทราบ
- (5) จัดให้มีทะเบียนผู้ถือหน่วยลงทุน
- (6) จัดให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ที่ได้จากการนำทรัพย์สินของกองทุนรวมไปลงทุน และนำผลประโยชน์ดังกล่าวฝากไว้กับผู้ดูแลผลประโยชน์

ทั้งนี้ ในการจัดการกองทุนรวม ห้ามมิให้ บลจ. กระทำการ (มาตรา 126) เช่น การกระทำใดที่มีลักษณะอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์แก่ผู้ถือหน่วยลงทุนตามหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกำหนด หรือการลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งหุ้นของ บลจ. ที่เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการนั้นเอง เป็นต้น อย่างไรก็ตาม บลจ. อาจลงทุนหรือมีไว้ซึ่งหน่วยลงทุนของกองทุนรวมอื่นที่อยู่ภายใต้การบริหารจัดการของ บลจ. เดียวกันได้ต่อเมื่อได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกำหนด และเปิดเผยไว้อย่างชัดเจนในโครงการจัดการกองทุนรวม และหนังสือชี้ชวน (มาตรา 126/1)

2.2 หน้าที่ของผู้ดูแลผลประโยชน์ (มาตรา 127 และมาตรา 128)

- (1) ดูแลให้ บลจ. ปฏิบัติตามมาตรา 125
- (2) รับฝากทรัพย์สินของกองทุนรวมโดยแยกไว้ต่างหากจากทรัพย์สินอื่น
- (3) จัดทำบัญชีแสดงการรับจ่ายทรัพย์สินของกองทุนรวม
- (4) จัดทำรายงานเสนอต่อสำนักงาน ก.ล.ต. ในกรณี ที่ บลจ. กระทำการ หรืองดเว้นกระทำการ จนก่อให้เกิดความเสียหายแก่กองทุนรวม หรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ตามมาตรา 125
- (5) ดำเนินการฟ้องร้องบังคับคดีให้ บลจ. ปฏิบัติตามหน้าที่ของตน หรือฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทน ความเสียหายจาก บลจ.

ข้อมูล ณ วันที่ 8 กันยายน 2563

คำอธิบายนี้มีขึ้นเพื่อประโยชน์ในการเข้าใจสาระสำคัญของกฎหมายเท่านั้น ส่วนการจะปฏิบัติตามกฎหมาย ให้เป็นไปอย่างถูกต้องนั้น ประชาชนจะต้องศึกษา ทำความเข้าใจ ตรวจสอบ และยึดถือด้วยกฎหมายเป็นสำคัญ